

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13734
Tarih : 03-09-2025

33790

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri-Van karayolu, yalnızca Hakkâri ve çevresinde yaşayan yurttaşlarımız için değil, aynı zamanda ülkenin doğu sınır bölgeleriyle olan ticari, sosyal ve stratejik bağlantıları açısından hayati bir öneme sahiptir. Ancak bu yol, uzun yıllardır gerekli altyapı ve güvenlik standartlarına kavuşturulmadığından, bölge halkı için adeta bir “ölüm yolu” haline gelmiştir.

30 Ağustos 2025'te Hakkâri-Yüksekova-Van karayolu üzerinde Sarıtaş köyü yakınlarında meydana gelen trafik kazasında, Sultanoğlu ailesinden ikisi çocuk olmak üzere 5 yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. Yine 22 Nisan 2025 tarihinde aynı güzergahta bir minibüs ile kamyonun çarpışması sonucu 8 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 11 yurttaşımız yaralanmıştır. Son on yıl içinde aynı yolda onlarca yurttaşımızı kaybetmiş olmamız, bu yolun güvenlikten ne denli uzak olduğunu ve gerekli önlemlerin alınmadığını göstermektedir.

Karayolunun özellikle Sere Solan ve Tekser mevkieleinde dik kayalıklardan sık sık taş ve kaya parçaları düşmekte, bu durum sürücüler için sürekli bir ölüm riski oluşturmaktadır. Geçmiş yıllarda Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından bazı bölgelerde çelik tel örgü ve perde duvar çalışmaları yapılmış olsa da bu tedbirlerin kısa sürede işlevsiz kaldığı, kimi noktalarda tamamen söküldüğü gözlemlenmiştir. Yaklaşık 7 kilometrelik bir bölümde tel örgü uygulaması yapılmasına rağmen pek çok kritik alanın hâlâ açıkta bırakıldığı, özellikle Hakkâri şehir girişindeki dik kayalıklardan kopan taşların doğrudan yola düştüğü bilinmektedir.

Ülke genelinde iktidar, “duble yollar” ve altyapı yatırımlarıyla övünürken; Hakkâri halkı, dar, standart dışı ve güvensiz yollarda can vermeye devam etmektedir. Bu tablo, yalnızca münferit kazaların sonucu değil, devletin ilgili kurumlarının kurumsal ihmallerinin bir sonucudur. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, yolun ulusal ve uluslararası güvenlik standartlarına uygun hale getirilmesini sağlamakla yükümlüken; İçişleri Bakanlığı ise denetim ve güvenliği tesis etmek, gerekli adli/idari soruşturmaları yürütmek ve kamu görevlilerinin sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini denetlemekle yükümlüdür.

Her yıl meydana gelen ölümlü kazalar, bu yükümlülüklerin yerine getirilmediğini açıkça ortaya koymaktadır. Üstelik bugüne kadar yaşanan ölümler sonrası sorumlular hakkında herhangi bir idari işlem yapıp yapılmadığı, açılan soruşturmaların akıbeti, görevden alınan yetkililerin olup olmadığı, mağdur ailelere tazminat ödenip ödenmediği gibi kritik sorular kamuoyunun gündeminde hâlâ cevapsızdır.

Anayasanın ilgili maddeleri, devletin vatandaşların yaşam hakkını ve can güvenliğini koruma yükümlülüğünü açıkça düzenlemektedir. Aynı şekilde ulusal yol güvenliği strateji belgeleri ile uluslararası sözleşmeler de devletin, yurttaşlarının yaşamını tehdit eden altyapı risklerini ortadan kaldırma sorumluluğunu ortaya koymaktadır. Ancak Hakkâri-Van karayolunda yıllardır süregelen bu ihmal zinciri, devletin anayasal görevini yerine getirmediğini, yurttaşları göz göre göre ölüme terk ettiğini göstermektedir.

Bu gerekçelerle; yaşanan ölümlü kazaların nedenlerinin araştırılması, gerekli altyapı ve güvenlik önlemlerinin alınıp alınmadığının tespit edilmesi, sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapıp yapılmadığının ortaya çıkarılması, ayrıca mağdur ailelerin haklarının korunup korunmadığının sorgulanması amacıyla, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'nın vakit kaybetmeden harekete geçmesi ve gerekli tedbirleri ivedilikle alması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri-Van karayolunda meydana gelen ölümlü ve yaralamalı kazalar sonrası adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kaç dosya sonuçlandırılmıştır?
2. Bu kazalar sonucunda sorumlu kamu görevlileri veya Karayolları yetkilileri hakkında görevden alma, disiplin cezası veya başka bir idari işlem yapılmış mıdır?
3. Söz konusu güzergâhta trafik denetimlerinin sıklığı ve etkinliği nedir? Kaza oranlarının yüksekliği göz önünde bulundurulduğunda bu denetimlerin yetersiz kalmasının sebepleri nelerdir?
4. Özellikle Sere Solan ve Tekser mevkieleinde yaşanan kaya düşmeleriyle ilgili olarak Bakanlığınızca herhangi bir önleyici tedbir veya risk azaltma çalışması yapılmış mıdır?
5. Karayolunda meydana gelen kazalara ilişkin AFAD, Jandarma ve Emniyet birimlerinin müdahale süreleri kaç dakikadır? Bu sürelerin kısaltılması için hangi adımlar atılmaktadır?
6. Son 10 yılda Hakkâri-Van karayolunda ölümlü kazalarda yaşamını yitiren yurttaşlarımızın yakınlarına, devlet tarafından tazminat, yardım veya destek ödemesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa miktarları ve kapsamı nedir?
7. Hakkâri-Van karayolunun stratejik önemi dikkate alındığında, kapsamlı bir yol güvenliği master planı neden hazırlanıp uygulanmamaktadır?